

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 2631 Херсонського державного аграрно-економічного університету Міністерства освіти і науки України, м. Кропивницький прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 207 – Водні біоресурси та аквакультура Козію Олександрю Михайловичу на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування маточного стада стерляді з метою отримання харчової ікри» 21 грудня 2023 року

Козій Олександр Михайлович, 1991 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2014 р. Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» за спеціальністю 207 Водні біоресурси.

Дисертацію виконано у Херсонському державному аграрно-економічному університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник – **Кутіщев Павло Сергійович**, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у науковому виданні, включеному до міжнародної наукометричної бази даних Scopus, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 4 тези наукових доповідей, 1 патент на корисну модель і 2 авторських свідоцтва.

1. **Козий А.М.**, Шерман И.М. Гистоморфологическая характеристика стадий зрелости икры стерляди (*Acipenser ruthenus*) в условиях замкнутого водоснабжения. Водні біоресурси та аквакультура. Херсон, 2018. №1. С. 14-23. URL: <http://wra-journal.ksauniv.ks.ua/archives/2018/1/4.pdf>.

2. **Козий А.М.** Усовершенствование технологии получения пищевой зернистой икры стерляди (*Acipenser ruthenus*). Рибогосподарська наука України, Київ, 2021. №1(55). С. 39-55. URL: DOI: <https://doi.org/10.15407/fsu2021.01.039>.

3. Matvienko Natalia, **Koziy Alexander**, Didenko Alexander, Sherman Issak. Assessment of the Effect of Catosal on the Stimulation of Ovogenesis in Sterlet During Pre spawning Period. Aquaculture Studies, Trabzon, Turkey, 2022. V.22(1). URL: DOI:10.4194/AQUAST583.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Гончарова Олена Вікторівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету (**рецензент**).

Роботу оцінено позитивно, серед зауважень зазначено:

- В роботі стверджується, що Катозал дозволяє суттєво підвищити рівень гомеостазу риб. У цьому зв'язку не зовсім зрозуміло, яким чином це відбилося на швидкості дозрівання статевих продуктів.

- Бажано було б пояснити, чому саме для дослідів обрано стерлядь, а не білуга або руський осетер.

- По тексті зустрічаються опечатки механічного характеру. Також, в тексті рукопису є не суттєві зауваження редакційного характеру.

2. Бех Віталій Валерійович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри аквакультури Національного університету біоресурсів та природокористування України (**офіційний опонент**).

Роботу оцінено позитивно, серед зауважень зазначено:

- Малоімовірно, що простим додаванням певної загальновідомої речовини, як, наприклад, аскорбінової кислоти, у якісний повноцінний комбікорм можна досягнути значного покращення результатів.

- Автором часто приводяться данні з гематологічної оцінки стерляді з метою підтвердження ефективності використання тих, чи інших схем годівлі, хоча відомо, що вони є вкрай мінливими і не завжди можуть забезпечити достовірне порівняння дослідних груп.

- При зазначенні комерційних виробників корму бажано вказувати безпосереднє місце їх виготовлення, оскільки не є українською.

- Автором стверджується що стаття, опублікована в турецькому науковому виданні Aquaculture Studie, який входить до наукометричної бази Scopus відноситься до квартилю Q1, насправді, дане видання відноситься лише до четвертого квартилю Q4.

- В окремих таблицях, як наприклад 3.3 незрозуміло в якому варіанті порівняння є вірогідність та першим, чи другим ступенем безпомилкового судження, чи лише за контролем, чи можливо і між дослідними групами.

- В роботі багато орфографічних помилок, русизмів та невдалих виразів.

3. Лобойко Юрій Васильович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри водних біоресурсів та аквакультури Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (**офіційний опонент**).

Роботу оцінено позитивно, серед зауважень зазначено:

- підрозділу 1.2. літературного огляду «Історія розвитку ікряного осетрівництва», на мою думку, дещо невдала назва, оскільки в ньому дається характеристика основним об'єктам осетрівництва, сучасним технологіям, методам годівлі осетрових, але не історії розвитку.

- У розділі 2 «Матеріали і методика досліджень» Вами вказано, що дослідження за темою дисертаційної роботи були проведені на 400 самках стерляді, визначена їх видова приналежність і т.д., вказаний склад корму, програмно-цільова модель досліджень і наголошено, що риб II дослідної групи годували вручну..., а скільки було сформовано інших груп, яким кормом годували, яким методом не вказано. На мою думку у цьому розділі необхідно було представити структурно-логічну схему щодо Ваших досліджень для більшої інформативності.

- З метою кращого сприйняття матеріалу у Розділі 3 рукопису, більшість результатів варто було б подати у вигляді діаграм чи графіків.

- У таблиці 3.1.; 3.15 та інших таблицях де описуються умови утримання риб потрібно вказувати одиниці виміру даних показників (NO_2 , NO_3 та NH_4).

- Підрозділ 3.5. «Вплив переднерестових кормів на мікроанатомічну структуру окремих органів травної і статеві систем стерляді» закінчується висновком «Використання оптимізованого переднерестового комбікорму позитивно вплинуло на дозрівання особин» і т. д. Було б коректніше закінчити підрозділ висновком, щодо впливу корму на мікроанатомічну структуру окремих органів.

- На ст. 81 підрозділу 3.5 вказано, що «У риб II дослідної групи простежується очевидна стимуляція активності кардіальних залоз шлунка, що досягнуто оптимальним підбором складових кормової суміші» хочеться уточнити, які саме складові кормової суміші спричиняють активність кардіальних залоз шлунка?

- У підрозділі 3.6.1 «Процес виробництва зернистої ікри» Вами описані особливості технологічного процесу виробництва зернистої ікри стерляді в умовах ТОВ «Оазіс Бісан», у мене виникає запитання чи були внесені Вами корективи або удосконалення даного процесу?

- У підрозділі 3.6.2 «Методи стимуляції дозрівання» Ви вказуєте, що «Годування риб контрольної і дослідних груп здійснювали відповідно до затверджених методик». Мені дещо не зрозуміло їх годували так, як попередніх риб контрольної, I дослідної та II дослідної груп?

- Перші два пункти «Практичних рекомендацій» дещо узагальнені та загально відомі.

- У рукописі дисертаційної роботи присутні незначні граматичні та стилістичні помилки, русизми, невдалі вирази, а саме ст. 25 «триавлій», ст. 26 «гіпофізарну», «стримко», ст. 27 «гистохиміі», ст. 63 «двох-трёхгодовіків», ст. 99 «ін'єкцування» і т.д. Дещо невдалі терміни, які використовуються у роботі «годування» та «зростання» було б краще годівля та ріст.

4. Сироватка Денис Анатолійович, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник відділу селекції риб Інституту рибного господарства Національної академії аграрних наук України (**офіційний опонент**).

Роботу оцінено позитивно, серед зауважень зазначено:

- стор. 55, розділ 3, таблиця 3.1. в таблиці бажано було зазначити щільність посадки риби в період адаптації, так як цей показник характеризує умови утримування та опосередковано впливає на біохімічні процеси в організмі риби.

- стор. 56, розділ 3.1 скорочення ДВЕОРЗ, стор. 67 скорочення грн., стор. 69 скорочення ШОЕ та ВГЕ – не зазначено в списку скорочень та умовних позначень, а в тексті не подається розшифрування даного скорочення.

- стор. 69. Підвищений вміст гемоглобіну і швидкості осідання еритроцитів у риб II дослідної групи є свідченням порівняно високого рівня газообміну і активності окислювальних процесів. Підвищений вміст білка в сироватці крові риб також розцінюється як сприятлива ознака. Яке існує пояснення цьому явищу у складний період адаптації?

- стор. 75, висновок до таблиці 3.15 вважаю, що умови утримування плідників в переднерестовий період варто порівнювати із існуючими та загальноприйнятими нормами в осетрівництві, а не фактичними по даному господарстві.

- стор. 77. Використання Катозалу відомо в практиці вирощування сільськогосподарських тварин та свійської птиці. Який ефект був очікуваний під час використання препарату на рибах?

- стор. 101, вибір режиму обробки ікри ґрунтується на швидкості виконання технологічних процедур. Не зовсім зрозуміло, яким чином даний спосіб обробки ікри дозволяє зберегти міцність оболонок ікринок.

- Бажано було б уникати фактичних повторів, які мають місце в роботі та заважають сприйняттю інформаційного матеріалу.

- По тексті є орфографічні помилки та опечатки механічного характеру. Зазначу деякі із них стор. 25 - розглядаєме, триавлий; стор. 26 – гипофізарну, стримко; стор. 27 – гистохімії; стор. 35, – відоспецифічних; стор. 38, 39 – виробників бажано замінити на плідників і т.д. Також, в тексті рукопису є не суттєві зауваження редакційного характеру.

5. Пічура Віталій Іванович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та сталого розвитку імені професора

Ю.В. Пилипенка Херсонського державного аграрно-економічного університету (голова спеціалізованої вченої ради).

Оцінка дисертаційної роботи позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» – немає членів ради,

«Утримались» – немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Козію Олександрю Михайловичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 207 – Водні біоресурси та аквакультура.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Віталій ПІЧУРА